

FINESTRA D'OPORTUNITAT **per Francesc Bertran**

El cas Ballbè

El passat 5 de desembre saltava la notícia: **Bibiana Ballbè** quedava desautoritzada pel **Departament de Cultura** per extralimitar-se en les seves funcions com a flamant comissària del **Centre d'Arts Santa Mònica**. Motiu? Organitzar una festa non-stop de 12 hores amb els artistes més trencadors, futuristes, supermegaguais i a la "cresta de la ola" del panorama artístic català per tal d'inaugurar el seu llegat. Se'ls hi va enviar un correu a tots amb la invitació i no cal dir que la majoria d'ells van declinar-la de més bona o mala gana, fent que un cop el cas arribés a orelles de la **Generalitat** la decisió de cessar-la fos qüestió d'hores.

Aquests fets exemplifiquen de manera cristal·lina la realitat del sector de la cultura al nostre país. És que ni fet expressament trobaríem una paradoxa tan ben feta de la diferència entre tendència i cultura; conceptes que ens volen vendre com a germans i en realitat una cosa no porta l'altra, ni molt menys.

El punt de partida de tot plegat és la precària educació cultural i artística que rebem tots en aquest país, que ens fa ser completament dependents dels prescriptors per forjar-nos una opinió clara sobre el què ens agrada i el què no per poder valorar el què està ben fet i el què és una presa de pèl. Només si un està realment interessat en l'art fa els esforços necessaris per aconseguir opinions vàlides que ajudin a formar un criteri propi per valorar les obres que veu o escolta. Això crea un distanciament molt perillós entre els interessats en la cultura i els que simplement no han entrat en un museu o en un teatre en sa vida.

Aquests dos tipus de persones tenen les seves opcions culturals adaptades sempre a les seves necessitats i expectatives. És absolutament legítim no tenir interès per l'art i seria absurd obligar a algú a contemplar un **Van Gogh** si per ell només és un quadre vell i mal pintat. Ara, el que realment no fa cap favor a ningú és intentar a la desesperada crear ponts basats en la pura fantasia de que amb una mica de màrqueting i de bona premsa algú que no ha entrat mai al **MNAC** pugui apreciar el que hi ha exposat a l'Arts Santa Mònica. Tot això embolicat amb paraules clau com "tendències" o "l'art del futur" que el banalitzen i en promouen un ús de distinció social. De què serveix dir que has anat a l'Arts Santa Mònica si

no has entès res del que hi has vist? Quedaràs molt bé amb el teu cercle, però no et farà més llest.

Segons un article a La Vanguardia, alguns dels artistes rebutgen les etiquetes d'artistes "d'ara" i "trencadors". No volen estar de moda, ser *trendy* i sortir els diaris, simplement crear tot respectant l'art i el què significa. I és que les modes tal com vénen se'n van, són completament efímers, i associar-se en un corrent mediàtic només significa una cosa: tens els dies comptats. *Pan para hoy y hambre para mañana*.¹

La clau doncs: l'educació. Ni ponts estúpids, ni fórmules màgiques de promoció ni concessions en les creacions. Recapitem, dotem a la gent de les eines per utilitzar el seu propi criteri per tal de que puguin fer-se seu el que veuen i puguin arribar a sentir i estimar l'art sense haver de frivolitzar-lo. S'han de trobar fórmules per aconseguir que la gent vagi al Santa Mònica pel seu propi peu, però està clar que si no es treballa en l'educació des de la infància poca cosa més hi podem fer.

Tot això dit des del respecte per la feina de Bibiana Ballbè, que es vulgui o no ha creat un estil propi de comunicació i les seves entrevistes i col·laboracions en diaris no deixen de ser interessants. El problema no és ella, és qui va concebre que la seva manera de treballar podria lligar amb una entitat com el Santa Mònica.

¹ <http://www.lavanguardia.com/cultura/20131205/54395194716/departament-cultura-desautoriza-bibiana-ballbe-extralimitarse-funciones.html> (última consulta: 10/12/2013)